I.Uluslararası 5.Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, 27-29 Mayıs 2009,
Selçuk Üniversitesi Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu, Konya

TEKSTİL PROGRAMINDA OKUYAN ÖĞRENCİLERİN İNTERNET VE WEB TEKNOLOJİLERİNİN ETKİN KULLANIMLARININ İNCELENMESİ

THE STUDY OF THE STUDENTS IN TEXTILE PROGRAM ON THE USE OF THE INTERNET AND WEB TECHNOLOGIES EFFECTIVELY

S.Müge YÜKSELOĞLU[1] , Dilek TÜM[2]

ABSTRACT

Adaptation of education and training programs according to the needs of the developing and changing requirements of the society can be achieved through the use of technology in the field of education effectively. Consequently, web-based education carries importance for the individuals and education institutions.
Especially, at universities for the development of education, it is an important source in the field of presenting different teaching methods and reaching information with the use of technology. Web-based education enables students to follow the curriculum in the direction of their personal needs and learning levels. Moreover, it provides the students with the opportunity of repeating and given time, obtaining lesson notes and creating a learning atmosphere for themselves.
With this purpose in mind, a study was carried on 70 students at Marmara University Vocational Sciences High School Textile Program in 2008-2008 Education term with the aim of determining the effect of internet and web technologies in textile education, and also the suitability of the web sites giving textile education was pointed out.

Key words: Internet and web technologies, Vocational High School, textile program

ÖZET

Eğitim-Öğretim programlarının toplumun gelişen ve değişen yeni ihtiyaçlarına göre uyarlanabilmesi, teknolojinin eğitim alanında etkin olarak kullanımı ile gerçekleştirilir. Bu nedenle, internete dayalı eğitim bireyler ve eğitim kurumları açısından önem taşımaktadır. Özellikle üniversitelerde eğitimin yükseltilebilmesi için, derslerde teknolojiyi kullanarak, farklı eğitim seçeneklerini de sunması açısından ve bilgi alınmasına yönelik oldukça önemli bir kaynaktır. Web destekli öğretim öğrencilere kendi öğrenme düzeyleri ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitsel içeriği takip etme olanağı sağlar. Ayrıca, öğrencilere istedikleri zaman internet aracılığı ile herhangi bir zaman diliminde tekrar etme, ders

[1] Yrd.Doç.Dr.,Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Tekstil Eğitimi Bölümü, Göztepe , 34722-İstanbul, myukseloglu@marmara.edu.tr
[2] Öğr. Gör.,Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Göztepe, 34722- İstanbul,dilektum@marmara.edu.tr

notlarına ulaşma olanağı ve kendi öğrenme hızına göre bir öğrenim ortamı sunarak bireysel öğretimi gerçekleştirmektedir.
Bu amaçla, Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Tekstil Programı 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında öğrenim gören 70 öğrenci üzerinde anket çalışması yapılmış olup bu anket tekstil eğitiminde internet ve Web teknolojilerinin etkin olarak kullanımları incelenmiştir ve tekstil öğretimi sunan web sitelerinin öğretimsel tasarım kriterlerine uygunluğu irdelenmiştir.

Anahtar sözcükler: İnternet ve web teknolojileri, MYO, tekstil programı

1.GİRİŞ

İnternet, milyonlarca bilgisayarı birbirine bağlayarak hem iş hem devlet hem de eğitim kuruluşları arasında dünya çapında iletişim yapabilme olanağı sunan uluslararası bir bilgisayar ağıdır. Bilgi teknoloji sistemi olan internet, günümüz insanları için her geçen gün artarak "üretilen bilgiyi saklama, paylaşma ve ona kolayca ulaşma" isteklerine cevap verebilen bir teknolojidir. Bu teknoloji yardımı ile pek çok alandaki bilgilere kişiler kolay, ucuz, hızlı ve güvenli bir şekilde erişebilmektedir. İnternetin köklerine 1962 yılında J.C.R. Licklider'in Massachusets Institute of Technology (U.S.A)'de tartışmaya açtığı "Galaktik Ağ" kavramı ile ortaya çıktığı bilinmektedir. Licklider, bu kavramla küresel olarak bağlanmış bir sistemde isteyen herkesin herhangi bir yerden veri ve programlara erişebilmesini ifade etmiştir. 1989 yılında ortaya çıkan World Wide Web, hiper çoklu-ortam sistemi olarak, ses, yazı, resim film vb. çok değişik verileri etkileşimli bir biçimde ulaşılmasını sağlamaktadır. 1992 yılında yayılmış olan World Wide Web internet için olumlu bir gelişme göstermiştir. Türkiye'de ise internete giriş 1993 yılında ODTÜ'de gerçekleştirilmiştir; bu ilk teşebbüs öncelikle akademik ortamda yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. Daha sonda Ege, Bilkent, Boğaziçi ve İstanbul Teknik Üniversitesi gibi pek çok üniversitede bağlantıları gerçekleştirilmiştir. Günümüzde internet, sürekli büyümekte olup ağları, okulları kütüphaneleri ve araştırma merkezlerini içine almaktadır. İnternet aynı ilgilere sahip insanların sanal ortamlarda bir araya geldiği, bilgi paylaştığı, yeni grup ve topluluklar oluşturduğu ortamdır. İnternetin eğitim ayağında ise, bilgisayarların sınıflara girmesi ile internet destekli eğitim yapılmaktadır. İnternet destekli eğitimde işbirliği içinde öğrenme özellikle öne çıkmaktadır. Böylelikle, öğrenciler açısından ağda işbirliği ve interaksiyon kolaylıkla gerçekleşebilmektedir.
İnternet üzerinden kurulmuş olan Web , eğitim kurumlarında bilgi vermek ve eğitim-öğretim ortamını desteklemek üzere kullanılmaktadır. Bunlardan, öğrenme/öğretme sürecini desteklemek amacı ile hazırlanan Web sitelerinde her kesimin kendi Web sayfalarını oluşturmaları sağlanarak öğrencilerin bu sitelerde konu özetlerini takip etmeleri ve konu tekrarları yapmaları, Web üzerinden sorulan sorularla değişik soruların cevaplarını araştırmaları, ünite sonlarında kısa sınavlarla kendilerini değerlendirmeleri, araştırmaya yönelik ödevlerle konunun farklı boyutlarını inceleme fırsatı ve proje çalışmaları ile araştırma ve bilgi paylaşımı sağlanabilmektedir [1]. Web tabanlı eğitim, eğitimin zaman ve mekandan bağımsız olarak yürütüldüğü, öğretmenin ve öğrencinin aynı zamanda etkileşimli olup olmamalarına göre senkron ve asenkron olmak üzere iki farklı şekilde gerçekleştirildiği eğitim modelleri mevcuttur. Günümüzde, Web üzerinden eğitim materyalleri gittikçe önem kazanmaktadır; eğitim materyallerine gerçek örneklerin eklenmesi ile hem kullanıcının ilgisi artmakta hem de motivasyon artışı ile istediği kadar izleyebilmektedir. İşlemin hızlı olması durumunda da kullanıcı dikkatini dağıtmadan daha etkin bir şekilde öğrenebilmektedir.

Günümüzde web tabanlı eğitim, "isteğe-dayalı öğrenim" ve "öğrenci-merkezli eğitim"i kullanan bilgisayar be internet teknolojileri tabanlı komünikasyonu esas alan çalışmalar öne çıkmaktadır [2]. Ülkemizde "Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği" mevcut durumu ile üniversitelerarası işbirliği ile ön lisans, lisans ve yüksek lisans eğitimini kapsamakta ve böylelikle üniversitelerin eğitim-öğretim olanaklarının paylaşılmasını sağlayarak üniversiteler arasında da akademik yardımlaşma kolaylaşmakta ve bilgi, iletişim teknolojilerinin sağladığı etkileşimli ortam yardımı ile de sınırsız bilgiye ulaşabilme özelliği ile eğitim etkinliği arttırılabilmekte yeni öğrenci kitlelerine de ulaşılabilmektedir [3]. Marmara Üniversitesi İnternet Destekli Tekstil Eğitimi Projesi-"MÜNİTEP", Marmara Üniversitesi UTKAR Uluslar arası Tekstil ve Konfeksiyon Teknolojileri Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından bu kapsamda oluşturulmuş bir projedir [4].

Bu araştırmada ise, Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Tekstil Bölümünde okuyan öğrenciler hedef alınarak internet ve web teknolojilerini etkin kullanımlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya katılan 70 öğrencinin anket sorularına verdiği yanıtlara göre, tekstil öğretimi sunan ve seçilen 2 ayrı web sitesinin (A sitesi http://www.tekstilbilimi.net ve B sitesi http://www.tekstilteknik.com/Referanslar/ELYAF/default.asp) öğretimsel tasarım kriterlerini ne derece karşıladığı incelenmiştir.

Bu kapsamda özellikle ikinci bölümde yer alan aşağıdaki sorulara cevaplar aranacaktır.Bu sorulara verilen yanıtlar Tablo 2'de görülmektedir.

1. İncelenen web sitesi anlaşılır mı?
2. Web sayfasının görselliği ilgi çekici mi?
3. Web sayfasının kapsamı bilgilendirici mi?
4. Web sayfasında konu uzunluğu ve konunun niteliğini uygun mu?
5. Web sayfasında verilenler, motivasyonu olumlu etkiliyor mu?
6. Web sayfasında verilenler, konsantrasyonu arttırıyor mu?
7. İncelenen web sayfasında anahtar sözcük ile istenilen bilgilere kolay ulaşabiliyor mu?
8. Web sayfasında yazılanlara kolaylıkla odaklana biliniyor mu?
9. Web sayfasında kullanılan renkleri dikkat çekici mi?
10. Web sayfasında kullanılan grafik/şekil/animasyon vs. ilgi çekici mi?
11. Web sayfasındaki animasyon/şekil/tablo ve fotoğraflar öğretici ve bilgiyi tamamlayıcı mı?
12. Bu web sayfası bundan sonraki ödevlerde kullanıla bilinir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklemi, veriler ve toplanması, verilerlerin çözümlenmesinde izlenen yol ve teknikler açıklanmıştır.

2.1 Araştırmanın Modeli

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Tekstil Bölümü'nde okuyan öğrencilerin, internet kullanım düzeyleri tespit edilmeksizin, internet üzerinden tekstile dayalı web sayfalarında verilen eğitime olan ilgileri ve uyumları karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve bu kapsamda ilgili literatürün ışığı altında anket değerlendirmesi yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulundaki Tekstil Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Grup örneklemi ise rastlantısal seçilmiş olan Tekstil Bölümü 1. ve 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

2.2 Veriler ve Toplanması

Araştırmanın değerlendirilmesinde kullanılan anket 2 bölümden oluşmaktadır; birinci bölüm kişisel bilgiler ve internete sahip olma, etkili kullanım ve ilgiyi incelerken ikinci bölümde de web teknolojilerini etkin kullanma becerilerini inceleyen iki ayrı web sitesinin öğrenci eğitimi üzerindeki etkisini kapsamaktadır. Öğrenci anketinde kişisel bilgiler 29 adet sorudan, internete sahip olma ve etkili kullanıma yönelik sorular 17 adet olup ikinci bölümde ise web teknolojilerini etkin kullanma becerilerine yönelik beklenti soruları da 12'er adet sorudan oluşmaktadır.

2.3 Verilerin Çözümlenmesi ve Yorumlanması

Öğrencilerin internet kullanım düzeylerinin yeterli olduğu varsayılarak web teknolojilerini etkin kullanma becerilerin konusunda yürütülen bu anket çalışmasında iki ayrı web sitesi karşılaştırmalı olarak araştırma kapsamında incelenmiş ve öğrencilerin ankete verdikleri yanıtlar tablolar halinde sunulmuş, sonuçlar yorumlanmış ve elde edilen sonuçlara göre de öneriler yapılmıştır. Örneklem grubuna uygulanan anketin SPSS ile yapılan değerlendirmesi neticesinde 2. bölüme ait değerlendirmede 3 Katılıyorum, 2 Kararsızım ve 1 Katılmıyorum şeklinde yorumlanmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmaya ait bulgular ve yorumlar sunulmuştur. Tablo 1 , 1. bölüme ait soruların % değerlendirmesini göstermektedir. Tablo 2 ise, 2. bölüme ait % sonuçları vermektedir.

Tablo 1. Kişisel bilgiler ve interneti etkin kullanıma ait sonuçlar (%) ve frekans

Kişisel bilgiler ve interneti etkin kullanıma ait sorular	Sonuç (%)	Frekans (f)
Cinsiyet	Kız (94) Erkek (6)	66 4
Yaş	18 yaş (14) 19 yaş (39) 20 yaş (39) 21 yaş (6) 22 yaş (1) 29 yaş (1)	10 27 27 4 1 1
Sınıf	1. sınıf (46) 2. sınıf (54)	32 38
İnterneti kullanma alışkanlığı	Evet (93) Hayır (6)	65 4
İnterneti kullanma süresi	Her gün 2-4 saat (76) Her gün 4-8 saat (23)	53 16
İnterneti eğitim amaçlı kullanım	Evet (89) Hayır (7)	62 5

Tablo 1 'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin %94 'ü kız öğrencidir. Tüm öğrencilerin yaş aralığı 18-29 'dur; bunlardan yaklaşık %80'i 19 ile 20 yaş kategorisindedir. Öğrencilerin %46'ı 1. sınıf olup %54 2. sınıftır. İnternet kullanım alışkanlıkları ise %93 olup bunun %76'ı her gün 2-4 saat ve % 23 'ü ise her gün 4-8 saat interneti kullanmaktadır. İnterneti eğitim amaçlı kullanan öğrenciler ise %89'dur.

Tablo 2. Web sitelerinin değerlendirilmesi ve etkin kullanımına ait sonuçlar (%), ortalama ve standart sapma

Web sitesini değerlendirme ve etkin kullanım soruları	A sitesine ait sonuç					B sitesine ait sonuç				
	(%)			x_{ort}	S.S.	(%)			x_{ort}	S.S
	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum			Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Sitenin anlaşılırlığı	86	13	1	2.84	0.40	70	13	17	2.52	0.7
Sayfanın görselliği	37	37	24	2.13	0.78	41	29	27	2.14	0.8
Sayfanın kapsamı	76	20	1	2.76	0.46	63	21	13	2.51	0.7
Sayfanın konu uzunluğu ve niteliği	59	29	10	2.50	0.68	47	31	21	2.25	0.7
Motivasyonun etkisi	40	30	27	2.13	0.82	30	30	36	1.94	0.8
Konsantrasyonun etkisi	33	37	27	2.05	0.78	30	30	37	1.92	0.8
Anahtar sözcük kullanımı	66	20	13	2.53	0.71	47	34	17	2.30	0.7
Odaklanma	57	21	20	2.37	0.80	49	27	20	2.29	0.7
Renk etkisi	27	31	39	1.88	0.82	39	17	44	1.94	0.9
Grafik, şekil etkisi	44	30	24	2.20	0.81	34	33	29	2.05	0.8
Animasyon, şekil bilgi tamamlayıcı	63	27	10	2.52	0.67	46	34	19	2.27	0.7
Ödevde yararlanma	77	19	3	2.75	0.49	57	31	10	2.47	0.6

Tablo 2' e göre incelenen A sitesinin anlaşılırlık katılımı daha yüksek bulunmuştur (%86). Görsellik açısından ise B sitesi daha ilgi çekici bulunmuştur (%41). Web sayfasının kapsamı yönünden A sitesi daha bilgilendirici bulunmuştur. Web sayfasında konu uzunluğu ve konunun niteliği bakımından A sitesi uygun bulunmuştur (%59). Web sayfasında verilenler, A sitesinde motivasyonu etkilerken B sitesinde motivasyonu etkilemediği yönünde olmuştur. Web sayfasında verilenler A sitesinde %37 çoğunluk olarak konsantrasyonu arttırma açısından kararsız olup B sitesinde %37 konsantrasyonu olumsuz etkilediğini bildirmiştir. İncelenen web sayfalarında anahtar sözcük kullanımı ile istenilen bilgiye ulaşmada A sitesi daha başarılı bulunmuştur (%66). Web sayfalarında yazılanlara odaklanma A sitesinde daha başarılı bulunmuştur. Web sayfalarında kullanılan grafik, şekil, animasyon vs. A sitesinde daha ilgi çekici bulunulmuştur. Yine A sitesi şekil, tablo ve fotoğraflar açısından daha fazla öğretici ve bilgiyi tamamlayıcı bulunmuştur. Genel olarak, ödev hazırlama açısından öğrencinin A sitesini B sitesine göre daha fazla tercih ettiği görülmektedir.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre,

Öğrencilerin, derslerle ilgili güncel konulara ulaşmak amacıyla internet kullanımının gerekliliği sorusuna kesinlikle katıldıkları görülmüştür.

Öğrencilerin, okul derslerinde verilen ödev ve projelerin internet kullanımını gerektirdiği sorusuna kesinlikle katıldıkları görülmüştür. Ancak sitelerin öğrencilerin ilgisini çekebilmesi için, özellikle kapsam ve anlaşılırlıklarının öneminin yanında sitelerin ilgi çekici olmasının ve sitede kullanılan renklerin konuya motivasyonu ve konsantrasyonu etkilediği sonucuna varılmıştır.
Öğrencilerin web teknolojilerini etkin kullanıma yönelik beklentileri konusundaki düşüncelerinin olumlu olduğu görülmüştür. Bu anlamda, internet destekli eğitimin MYO'da yapılabilmesi için de gerekli alt yapının oluşturulabilmesi oldukça önem kazanmaktadır. Bunun için gerekli alt yapının oluşturulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Akkoyunlu, 1999, s77-82
2. http://www.abed.org.br/
3. http://www.yok.gov.tr
4. Öner, E. ve Yükseloğlu, S.M., "Internet Destekli Tekstil Eğitimi Projesi: MUNİTEP",
VI.Türkiye'de İnternet Konferansı- inet-tr'2000, İstanbul, 9-11 Kasım 2000.